

Vård- och omsorgsnämnden

Utredning, socialpsykiatri i Huddinge kommun

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av förvaltningens utredning, socialpsykiatri i Huddinge kommun.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att:

1. ansvaret för socialpsykiatrins myndighetsutövning flyttas från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden från och med 1 januari 2021.
2. fördelning av budget för vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden justeras.
3. reglemente för vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden, samt andra aktuella dokument i kommunens författningssamling (HKF) revideras.
4. handlingar som tillhör vård- och omsorgsnämnden ska överlämnas till socialnämnden i de fall de har anknytning till den verksamhet som tas över av socialnämnden från och med 1 januari 2021.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Huddinge beslutade om en ny politisk organisation från den 1 januari 2019. Samtidigt fick vård och omsorgsnämnden i uppdrag av fullmäktige att utreda socialpsykiatrins framtida organisering i kommunen.

Idag är socialpsykiatrin organiserad på detta sätt. Myndighetsutövningen sker på biståndskansliet, en enhet som tillhör VON. Utförandet av boendestöd och driften av två boenden för målgruppen ligger på enheter som tillhör socialnämnden. Utöver det köps 34 boendeplatser externt.

Efter att ha utrett socialpsykiatrins framtida organisering föreslår socialförvaltningen att myndighetsutövning, finansiering och utförande av insatser ska tillhöra en nämnd, socialnämnden.

Förändringen innebär bland annat att cirka fem (5) medarbetare från biståndskansliet kommer att byta arbetsplats och flytta till socialnämndens individ och familjeomsorg.

Datum
2020-03-17

Diarienummer
VON-2020/237.111

Beskrivning av ärendet

I samband med att kommunfullmäktige i december 2018 beslutade om ny politisk organisation för Huddinge kommun från den 1 januari 2019, bland annat med inrättande av en socialnämnd (SN) och en vård- och omsorgsnämnd (VON), beslutade även fullmäktige att VON fick i uppdrag att utreda socialpsykiatrins framtida organisering i kommunen.

Socialförvaltningen gav i maj 2019 konsultföretaget Public Partner i uppdrag att utreda socialpsykiatrins framtida organisering. Utredningen visar på olika alternativa former för att organisera uppdraget som alla har sina för- och nackdelar.

Idag ligger myndighetsutövningen för socialpsykiatri inom biståndskansliet, VON, medan utförandet av insatser är organiserade inom individ och familjeomsorgen, SN.

Efter att utredningen presenterats för förvaltningsledningen har två workshops genomförts för att komma fram till ett förslag på organisering. Utredningen har fungerat som underlag och beaktats tillsammans med andra aspekter såsom vilken nämnd som har bäst förutsättningar att hantera de identifierade utmaningarna, som t ex att det saknas tillräckliga boendeplatser för målgruppen i kommunen och att de boenden som finns behöver anpassas bättre till målgruppens behov. Brukarperspektivet har varit vägledande i förvaltningens arbete med att komma fram till ett förslag.

Målgruppen

Den målgrupp som organisationsöversynen avser är personer med diagnoser som psykos, schizofreni, borderline, bipolär diagnos, personlighetsstörningar och posttraumatisk stress. Även personer med neuropsykiatriska diagnoser ingår såsom personer med ADHD¹, ADD, tvångssyndrom (OCD)² och Tourettes syndrom. Ålderskategorin som avses är 18-64 år. De har vanligen insatser som boendestöd, daglig sysselsättning, kontaktperson, särskilt boende/hem för vård och boende (HVB) och hemtjänst i vissa fall där det också finns somatiska problem.

Totalt rör det sig 2019 om 348 brukare. Majoriteten av dessa har idag insatser från individ- och familjeomsorgens utförare och några har köpta insatser. Bland annat är 34 brukare placerade externt på hem för vård och boende/särskilt boende och stödboende.

Utredningens rekommendationer rörande organisering av verksamhet

Utredningen förordar att samla organisationen under en nämnd men menar samtidigt att det skulle vara möjligt att behålla nuvarande organisering. Det finns

---

¹ ADHD och ADD är förkortningar av A - attention (uppmärksamhet), D - deficit (brist), H - hyperactivity (överaktivitet), D - disorder (störning).

² OCD är en förkortning av engelskans obsessive-compulsive disorder,

fördelar med att samorganisera utförandet inom egen regi under VON och det finns fördelar med att samorganisera utförandet inom individ- och familjeomsorgen ihop med missbruksverksamheten under SN. Organisering i sig löser inte de identifierade utmaningarna som utredningen uppmärksammat.

Utredningen konstaterar således att den organisatoriska kartan kan ritas på många olika sätt. Att organisatorisk hålla ihop verksamheter som är närliggande lyfts fram som positivt för utvecklingen av verksamhetsområdet gällande kvalitet, tillgänglighet och effektivitet.

Identifierade utvecklingsområden i utredningen

Utredningen saknar en strategisk, offensiv planering av särskilda boenden för målgruppen och ser att bristen på bostäder gör det svårt att verkställa boendebesluten på hemmaplan, vilket också visar sig i antalet köpta platser. Befintliga boendeenheter bedöms vara slitna och behöver på ett bättre sätt anpassas till målgruppens behov.

Verksamheten bör i högre grad präglas av och utformas utifrån den enskildes behov snarare än ålder och diagnos och bör därmed inte som idag ha en 65 års gräns. Stödet bör utformas så att den enskilde i största möjliga mån skall få bo kvar i sitt eget boende. En förutsättning för detta är en satsning på ett utökad boendestöd som är tillgängligt dag och kväll alla dagar i veckan och som kan tillgodose allt det stöd som den enskilde behöver.

I intervjuerna både med brukare och med medarbetare i organisationen framträder det tydligt att hälso- och sjukvårdens resurser inte upplevs som tillräckliga för målgruppen. Personer med psykisk funktionsnedsättning har högre förekomst av fysisk ohälsa som leder till dödlighet, än befolkningen i stort.

Personer med samsjuklighet har en ökad risk för ett sämre förlopp. Därför är det viktigt att uppmärksamma samsjuklighet, "sänka tröskeln" för den enskilde och stärka samverkan mellan de olika organisatoriska avdelningarna både inom kommunen samt med regionen för att kunna behandla båda tillstånden samtidigt.

Remissinstansens synpunkter

Huddinges funktionshinderråd har inbjudits att lämna synpunkter på *Utredning, socialpsykiatri Huddinge kommunen*.

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, Stockholms läns distrikt (RSMH) är lokalt representerade i Huddinges funktionshinderråd med en representant. Representantens synpunkter som nedan redovisas är därför att se som föreningens synpunkter.

RSMH har i sitt yttrande inte särskilt berört slutsatserna i konsultrapporten när det gäller påverkan på hur Huddinge kommuns socialpsykiatri ska organiseras. De har heller inte berört förvaltningens organisationsresonemang och förslag. RSMH kan ställa sig bakom förvaltningens förslag att organisera verksamheten under en och samma nämnd, men ser inte den formella organisationen som det stora problemet.

Datum
2020-03-17Diarienummer
VON-2020/237.111

RSMH pekar istället på processer och verksamhet som behöver arbetas igenom och förbättras samt att det är viktigt att ett förändringsarbete i rapportens anda kommer påbörjas.

RSMH önskar på ett mera konkret sätt än hittills medverka till en sådan förbättring, till exempel förbättrade rutiner och planering för den enskildes utveckling mot att ha någonstans som kan kallas ett hem och att få stöd för utbildning som leder till arbete i stället för enbart sysselsättning.

För läsning av RSMHs synpunkter i sin helhet, se bilaga 2.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen instämmer i utredningens rekommendationer och ser behov av ett ökat fokus på målgruppen framöver.

Det finns flera fördelar med att organisera biståndsbedömning, finansiering och utförande under en och samma nämnd. Inte minst utifrån att det krävs ett ökat fokus de närmsta åren för att se hur målgruppens behov kan tillgodoses på ett ändamålsenligt sätt. Det blir också enklare att styra och följa upp området för den nämnd som har ett samlat ansvar för målgruppen.

Förvaltningsledningen har, med utredningen som underlag, haft två workshops för att komma fram till hur socialpsykiatri bäst bör organiseras samt hur de identifierade förbättringarna ska omhändertas.

VON står inför stora utmaningar de närmsta åren utifrån den åldrande befolkningen och behovet av äldreomsorg. Även inom LSS-området kan det komma att ske förändringar beroende på vilka lagförslag som kommer att antas. Ekonomin är också en stor utmaning inom nämnden. SN har redan utförandet av socialpsykiatri organiserade under sig. Bedömningen är att SN kommer att ha större förutsättningar att ha fokus på målgruppen i närtid.

Förvaltningen föreslår därför att myndighetsutövning, finansiering, utförande av insatser samt ansvar för samverkan med regionen och andra relevanta aktörer organiseras under SN. Förändringen innebär att cirka fem medarbetare från biståndskansliet kommer att flyttas till individ och familjeomsorgen. En budgetjustering behöver göras i samband med verksamhetsplanen 2021. Förändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser avseende flytt av nuvarande verksamhet från VON till SN. Däremot identifierar utredningen flera områden där förvaltningen behöver utveckla insatser och boendeformer för målgruppen vilket kan leda till ökade kostnader i de fall nämnden ser behov av en ambitionshöjning för målgruppen. Själva budgetjusteringen kommer att göras i samband med verksamhetsplanen för 2021.

Nämndernas reglementen behöver ses över och riktlinjer för målgruppen behöver upphävas i VON och antas i SN.

Datum
2020-03-17

Diarienummer
VON-2020/237.111

Lotta Wigen
Socialdirektör

Lina Blombergsson
Biträdande socialdirektör

Bilagor

1. Organisationsöversyn gällande socialpsykiatri inom socialförvaltningen i Huddinge kommun, Public Partner, Public Partner, oktober 2019.
2. Remissyttrande över Utredning, socialpsykiatri i Huddinge kommun. Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH, Stockholms läns distrikt, representerade i Huddinges funktionshindersråd

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Socialnämnden